

LUBLIN
2023
EUROPEJSKA
STOLICA
MŁODZIEŻY

Urząd Miasta Lublin

Wydział Funduszy Europejskich

ul. Pełowiaków 13, 20-007 Lublin, tel.: +48 81 466 2800, fax: +48 81 466 2801
ePUAP: /UMLublin/SkrytkaESP, e-mail: fundusze@lublin.eu, www.um.lublin.eu

FE-SR-I.040.6.4.2023

Lublin, czerwca 2023 r.

Pan Kazimierz Pidek

Dyrektor

Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie

Szanowny Panie Dyrektorze,

odpowiadając na pismo znak: IP-PI.530.8.2022 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie przekazania warunków i wytycznych niezbędnych do przygotowania opisu przedmiotu zamówienia na opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej „Budowy dróg dla rowerów wraz z przebudową chodników oraz infrastrukturą transportową”, poniżej przekazuję stosowne informacje.

Oporając się na przyjętych dokumentach składających się na system realizacji perspektywy finansowej 2021-2027, należy pamiętać, że kluczowym rezultatem wdrażanych działań będzie zapewnienie sprawnie funkcjonującego, zrównoważonego i atrakcyjnego dla mieszkańców systemu mobilności na obszarze miasta. W konsekwencji ma to doprowadzić do zmniejszenia emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń uciążliwych dla środowiska i mieszkańców m.in. przez zwiększenie efektywności energetycznej systemu transportowego oraz redukcję zatłoczenia motoryzacyjnego.

Mając na uwadze powyższe, należy zaznaczyć, że jedną z kluczowych kwestii wynikającą z zapisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2021/1060 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące m.in. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, która powinna być brana pod uwagę w trakcie przygotowania dokumentacji, jest kwestia odporności na zmiany klimatyczne. Oznacza to, że powstała infrastruktura musi zostać zaprojektowana i wykonana w sposób uwzględniający niekorzystny wpływ zmian klimatycznych, tzn. należy uwzględnić rozwiązania zwiększające odporność infrastruktury w przypadku nasilonej częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych lub też rozwiązania ograniczające ryzyko wpływu tego typu zjawisk na zachowanie stabilności i trwałości projektu. Rozwiązania te powinny dotyczyć zarówno etapu realizacji przedsięwzięcia, jak też dalszego utrzymania wybudowanej infrastruktury, z zachowaniem zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” (zasada ta oznacza podejmowanie działań i wybieranie takich rozwiązań, które zwiększają efektywność, wydajność i skuteczność, zarówno po stronie popytu, jak i podaży energii).

Ponadto wymagane jest, aby wybierane były rozwiązania prowadzące do zmniejszania emisji pyłów i gazów cieplarnianych, w tym dwutlenku węgla, w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej w 2050 r., czy wspierające wykorzystanie OZE oraz takie, które nie czynią poważnych szkód dla celów środowiskowych, zgodnie z zasadą Do Not Significant Harm „nie czyni znaczącej szkody”, szczegółowe wytyczne dostępne są pod adresem [DNSH - zasada](#)

nieczynienia znaczącej szkody środowisku (do no significant harm) - Krajowy Plan Odbudowy - Portal Gov.pl (www.gov.pl) oraz w dokumencie Ocena DNSH1 dla projektu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 | Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. W tym kontekście przygotowywana dokumentacja powinna uwzględniać rozwiązania poprawiające jakość środowiska, chroniące istniejące zasoby, uwzględniające adaptację i przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz transformację w kierunku gospodarki niskoemisyjnej czy neutralności klimatycznej i być zgodna z założeniami Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020) oraz Polityki ekologicznej państwa 2030. Opracowaniem, które może być pomocne przy określeniu niezbędnego minimum może być również Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe przygotowany przez Departament Zrównoważonego Rozwoju w Ministerstwie Środowiska w roku 2015, dostępny pod adresem <https://pois.inig.pl/poradnik-przygotowania-inwestycji-z-uwzglednieniem-zmian-klimatu-ich-lagodzenia-i-przystosowania-do-tych-zmian-oraz-odpornosci-na-klaski-zywiolowe/> oraz Wytyczne techniczne: <https://eurlex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2021:373:FULL&from=EN>.

Kolejną istotną kwestią, którą należy uwzględnić, jest konieczność wprowadzenia rozwiązań związanych z ujęciem w projekcie infrastruktury odnawialnych źródeł energii. Wydaje się, że rozwiązania tego typu mogłyby znaleźć swoje odzwierciedlenie w elementach oświetleniowych, czy też zmniejszających zapotrzebowanie powstałej infrastruktury na energię. Rozwiązania te można również zastosować w odniesieniu do infrastruktury przystankowej, czy też rowerowej, która planowana jest w ramach zakresu rzeczowego inwestycji. Oczywiście, przywołane powyżej przykłady nie stanowią katalogu zamkniętego, a mają stanowić tylko przykłady rozwiązań, które można zastosować w przedmiotowym projekcie.

Dodatkowo w odniesieniu do planowanego zakresu koniecznym jest przeprowadzenie postępowania środowiskowego, w tym uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub opinii właściwego organu stwierdzającego brak konieczności przeprowadzenia oceny ooś. Mając na względzie powyższe, należy pamiętać, że postępowanie środowiskowe dla przedmiotowego zakresu powinno być przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa z uwzględnieniem powiązań z innymi przedsięwzięciami i kumulowania się ich oddziaływań. W przypadku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, niezbędne będzie również uwzględnienie Stanowiska Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie konieczności uwzględniania szczegółowych celów ochrony przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 z dnia 5 sierpnia 2021 r.

Istotną kwestią w kontekście późniejszej aplikacji jest również konieczność takiego zaprojektowania infrastruktury, aby realizowała ona horyzontalną zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym w szczególności dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, tj. zapewniała osobom tym, na równi z innymi osobami pełnosprawnymi, jednakowy dostęp do sprawiedliwego i pełnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia, na jednakowych zasadach. Zasada ta może być realizowana poprzez zastosowanie uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień. Są to narzędzia umożliwiające kompleksowe podejście do planowania i projektowania zarówno produktów, jak i odpowiedniego otoczenia, mające na celu promowanie społeczeństwa włączającego wszystkich obywateli, oraz zapewniające im pełną równość, oraz możliwość uczestnictwa.

W tym celu warto skorzystać z rozwiązań i narzędzi dotyczących poprawy dostępności w obowiązujących już aktach prawnych, takich jak ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Ponadto, dostępne są również Wytyczne dotyczące zasad równościowych w funduszach unijnych na lata 2021-2027 wraz z załącznikiem nr 2. Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027 dostępne są pod adresem <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-dotyczace-realizacji-zasad-rownosciowych-w-ramach-funduszy-unijnych-na-lata-2021-2027-1/> . Warto również rozważyć zastosowanie rozwiązań, które wykraczają poza obowiązujące wymogi prawa w tym zakresie.

Przy projektowaniu infrastruktury dróg dla rowerów należy wziąć pod uwagę zapisy rekomendowanych przez Ministra Infrastruktury wytycznych dotyczące organizacji bezpiecznego ruchu rowerowego [Wytyczne bezpiecznego ruchu rowerowego - Ministerstwo Infrastruktury - Portal Gov.pl \(www.gov.pl\)](#) czy też zapisy dokumentu Standardy projektowe dla tras rowerowych województwa lubelskiego [Dokument-Standardy-Lubelskie-przyjęte-przez-ZWL...pdf](#) .W tym kontekście należy również rozważyć zaprojektowanie opisanych w tych dokumentach rozwiązań związanych z towarzyszącą infrastrukturą rowerową.

Dodatkowo, w odniesieniu do kosztorysów, które mają być przedmiotem opracowania, należy zaznaczyć, że ich przygotowanie powinno być zgodne z obowiązującymi przepisami regulującymi tą kwestię oraz umożliwiać późniejsze płynne rozdzielenie kosztów infrastruktury drogowej i transportowej na potrzeby przygotowania aplikacji.

Reasumując, powyższe elementy powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w dokumentach związanych z wyborem wykonawców prac projektowych a w konsekwencji w opracowanej na potrzeby realizacji inwestycji dokumentacji projektowej.

Dodatkowo nadmieniam, że pracownicy Wydziału Funduszy Europejskich na bieżąco analizują treść zapisów dokumentów, które w perspektywie finansowej 2021-2027 będą decydujące w kontekście możliwości pozyskania środków zewnętrznych. Podobnie jak to się odbywało dotychczas, w przypadku pojawienia się dodatkowych informacji związanych z udzielanym wsparciem, które mogą mieć zasadniczy wpływ na zakres projektu, jak również regulujących kwestie formalne udzielanego wsparcia, niezwłocznie powiadomione zostaną wszystkie właściwe merytorycznie jednostki/komórki organizacyjne Urzędu, w tym także Zarząd Dróg i Mostów.

**Dyrektor
Wydziału Funduszy Europejskich**

Signed by / Podpisano przez:

Bernadeta Krzysztofik; Urząd Miasta Lublin
URZĄD MIASTA LUBLIN

Date / Data: 2023-06-26 16:42

mgr inż. Bernadeta Krzysztofik
(dokument w postaci elektronicznej podpisany
kwalifikowanym podpisem elektronicznym)